

Severen, het huis van de familie Van Gulik (slot)

'Ook vertelde Robert graag het sterke verhaal dat door het beoefenen van de bokssport zijn kaken zo krachtig waren geworden dat bij het trekken van een kies niet hij maar de tandarts van uitputting flauw was gevallen.

In zijn torenkamer op 'Severen' had Robert allerlei turntoestellen om aan te oefenen.' (*Een man van drie levens*, p. 23)

Geschenken

Mijn tweede bezoek, nu met de camera in de aanslag, vond plaats op een zonovergoten dag in juni. Ik was natuurlijk erg benieuwd naar de "torenkamer" die Roberts domein was geweest in zijn jeugd; en naar het uniform dat al in het eerste deel van deze serie genoemd is.

Weer was de ontvangst zeer vriendelijk. Ik had enkele geschenken meegebracht die in goede aarde vielen: een exemplaar van *Een man van drie levens* met een overzicht van de plaatsen waar Severen genoemd werd, en het boekenweekgeschenk van 1964, *Vier vingers*. Na de koffie werd ik uitgebreid rondgeleid door huis en tuin en mocht ik foto's maken naar hartelust.

Hoogtepunt

Maar het letterlijke en figuurlijke hoogtepunt was toch wel de tocht de trappen op naar de zolder. Het eerste wat de aandacht trok was een grote gietijzeren badkuip.

Vervolgens toverde mijn gastheer vanachter de badkuip een luik te voorschijn. Volgens hem was dat het laatste overblijfsel van de luiken die origineel op het huis hadden gezeten; een groot verschil met de blauwe luiken die er nu op zitten.

Daarna werd ik naar de torenkamer geleid. Die was erg klein: er stond een bed en niet veel meer. We kunnen de biografie dus als volgt corrigeren:

In de zolder bij zijn torenkamer op 'Severen' ...

Ik denk dat de hele zolder zijn territorium was. Dat moet fantastisch geweest zijn: een zee van ruimte, allerlei hoeken en gaten, alle kans om zijn fantasie de vrije loop te laten. En het uitzicht... werkelijk adembenemend.

Insigne

Het militaire uniform had de tand des tijds uitstekend doorstaan. Het zag er zo goed uit dat ik begon te twijfelen: was dit wel oud genoeg om het uniform van Van Guliks vader te zijn?

De twee sterren op het uniform zeiden me niet zoveel, maar toen ik het insigne nader bestudeerde, verdwenen mijn twijfels als sneeuw voor de zon. Het was een aesculaap, het universele symbool van de geneeskunde. Van Gulik sr. werkte bij de Medische Dienst van het KNIL. Dat kan geen toeval zijn.

Dingen die voorbijgaan

Maar alles gaat voorbij. De biografie vermeldt over het jaar 1953 het volgende (p. 214):

En het ouderlijk huis 'Severen' in Beek bij Nijmegen, waar Robert en later ook Shih-fang zoveel gelukkige uren hadden doorgebracht, was nu niet meer hetzelfde thuis, ook al bleef oom Piet er nog wonen.

En toch gaat alles ook door, want Severen is nog steeds hetzelfde gelukkige thuis, hoewel voor andere bewoners.

Il giudice Dee: L'enigma dell'anello (Het raadsel van de ring)

12-35. Tsjiao Tai is tegenover de Rechter gaan zitten en zegt: 'Seng Kioe en de anderen waren zogenaamde afgescheidenen. Dat betekent dat ze oorspronkelijk lid waren van een bende, de bende van Liao de Bakker uit het buurdistrict Tsjiang-pei. Omdat ze het topje van hun pink hadden afgesneden, waren ze de Bakker absolute gehoorzaamheid verschuldigd. Ze konden alleen van die gehoorzaamheidsplicht afkomen door zich los te kopen. Nu denk ik dat Seng Kioe en de zijnen er vandoor zijn gegaan zonder de afkoopsom te betalen, en dat ze gisteren achterhaald zijn door mannen van de Bakker. Er is een gevecht geweest, ergens op de heuvel, en de oude zwerver is het slachtoffer geworden. Later hebben Seng Kioe en zijn zuster hem naar de hut geslept, en die vier vingers afgehakt om te verbergen dat het om een bendemoord ging.'

'Ik ben er niet zeker van dat het zo gegaan is, Tsjiao Tai,' zegt Rechter Tie. 'Ik vraag me trouwens nog steeds af of het slachtoffer wel een echte vagebond was. Maar in elk geval zullen we Seng Kioe maar eens met de oude Twan confronteren. Ik ga nu naar het lijkenhuis, jij haalt Seng Kioe op.' Als Seng Kioe even later het lijkenhuis wordt binnengebracht en de vagebond ziet liggen, uit hij een luide kreet.

'Heilige Hemel!' roept hij. 'Dat is ome Twan!'

12-36. 'Dat is de man die jij zo wreed vermoord hebt!' zegt Rechter Tie. Seng Kioe springt woedend naar voren, maar twee gerechtsdienaars grijpen hem vast.

'Dat is een leugen,' roept hij uit. 'Die ouwe gek was nog springlevend toen ie gisteravond bij ons de deur uitliep.' 'Wie was hij?' vraagt de Rechter streng.

'Een rijke vent uit de hoofdstad,' zegt Seng. 'Twan Moe-tsai heette die. Hij was de baas van een grote drogisterij, maar hij kreeg het op z'n heupen van me zus, en sindsdien wou ie altijd met ons meetrekken. Hij vond 't een grote gein om de zwerver uit te hangen en hij deed alles wat me zus wou. Ze had hem genoeg poen kenne aftroggele, maar dat wou dat stomme wicht niet. Zelfs die ring wou ze niet van 'm inpikken. Evengoed hadde we een mooi bakkie rijst an 'm, dus ik zou 'm heus nooit van kant hebben gemaakt.'

Rechter Tie speelt nog steeds met de mogelijkheid dat pandhuishouder Leng gechanteerd werd.

'Wanneer heeft Leng je in dienst genomen, om kisten te smokkelen?' vraagt hij.

Seng Kioe zakt op zijn knieën en roept uit: 'Ik in dienst van zo'n uitzuiger! Welnee, mijn baas was Liao de Bakker uit Tsjang-pei. Maar ome Twan heb ons van 'm losgekocht! De Bakker wou ons kisten over de rivier laten zette, maar dat was ons veel te link. En toen hebbe we ons afgescheije. Dat is de eerlijke waarheid!'